

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. K. i J. K.
przeciwko Bank Spółka Akcyjna w W.
o ustalenie i zapłatę,
z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 29 kwietnia 2025 r.,
na skutek skargi J. K. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt I ACa 1991/23,

- 1. stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt I ACa 1991/23 nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznaje J. K. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu sumę pieniężną w wysokości 2000 (dwa tysiące) złotych za okres od 5 października 2023 r. do 17 stycznia 2025 r.;**
- 3. oddala skargę w pozostałym zakresie;**
- 4. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu na rzecz J. K. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia wydania niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Janusz Niczyporuk Krzysztof Wiak Grzegorz Żmij

UZASADNIENIE

Pismem z 17 stycznia 2025 r. (data stempla pocztowego) Skarżąca J. K. zastępowana przez r.pr. A. J. wniosła skargę na przewlekłość postępowania sądowego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, sygn. I ACa 1991/23, żądając: stwierdzenia, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu I Wydział Cywilny w sprawie z powództwa J. K. i M. K. przeciwko Bank S.A. nastąpiła przewlekłość postępowania (1); przyznania od Skarbu Państwa na rzecz skarżącej J. K. kwoty 20 000 zł (2); zasądzenia od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu kosztów niniejszego postępowania (3).

W uzasadnieniu Skarżąca podniosła, że w dniu 9 października 2023 r. pełnomocnikowi powodów została doręczona apelacja strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny z dnia 24 kwietnia 2023 r. o sygnaturze akt I C 1163/22. Odpowiedź na apelację została złożona pismem z dnia 23 października 2023 r.

Powodowie pismem z dnia 30 grudnia 2023 roku złożyli do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wniosek o podjęcie czynności w sprawie, jednak do dnia formułowania niniejszej skargi Sąd Apelacyjny we Wrocławiu nie podjął żadnych czynności w sprawie, przede wszystkim nie został wyznaczony termin rozprawy.

Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w odpowiedzi na skargę pismem datowanym 4 lutego 2025 r. zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na przewlekłość postępowania zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i

postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Stosownie do art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym - właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Najwyższy.

Z analizy akt sprawy wynika, że akta sprawy wpłynęły do Sądu Apelacyjnego 29 czerwca 2023 r. Tego dnia została wpisana pod sygnaturę I ACa 1991/23, i wylosowano przez System Losowego Przydziału Spraw sędziego sprawozdawcę.

Dalej, 10 lipca 2023 r. referendarz sądowy po dokonaniu kontroli formalnej, wydał zarządzenie o doręczeniu odpisu apelacji pełnomocnikowi powodów oraz o powiadomieniu stron o składzie rozpoznającym sprawę.

Pismem z 3 października 2023 r. (data prezentaty) pozwany zgłosił zarzut zatrzymania w sprawie, załączając oświadczenie w tej kwestii.

Dalej 4 października 2023 r., w wykonaniu wspomnianego wyżej zarządzenia z 10 lipca 2023 r. wysłano apelację, którą doręczono w dniu 9 października 2023 r. pełnomocnikowi powodów, na którą to apelację złożył on odpowiedź w dniu 23 października 2023 r.

Pismem z 31 grudnia 2024 r. (data stempla pocztowego) pełnomocnik powodów złożył wniosek o podjęcie czynności w sprawie, podnosząc, że od 14 miesięcy brak jest w sprawie jakichkolwiek czynności Sądu.

Na zarządzenie przewodniczącego z dnia 9 stycznia 2025 r. poinformowano Skarżącą, że sprawa nie należy do spraw pilnych, a jej rozpoznanie nastąpi z uwzględnieniem zasad kolejności rozpoznawania spraw, na podstawie stosownych przepisów.

Przechodząc do oceny argumentacji podniesionej przez uczestnika postępowania, a związanej z koniecznością oddalenia skargi, wskazać należy, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej w ciągu 12 miesięcy od daty wpłynięcia apelacji (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05.; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06; z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06; z 18 maja 2016 r., III SPP 53/16; z 14 lipca 2016 r., III SPP 55/16; z 7 marca 2017 r., III SPP 6/17; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18; z 13 grudnia 2018 r., I NSP 62/18; z 24 stycznia 2019 r., I NSP 87/18; z 27 marca 2019 r., I NSP 88/18). Nie oznacza to jednak, że w każdym przypadku, w którym przekroczony został okres 12 miesięcy, w czasie których nie wyznaczono terminu rozprawy, automatycznie następuje przewlekłość postępowania w rozumieniu ustawy. Ocena spełnienia obowiązku rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie zależy od konkretnych okoliczności, a więc wymaga uwzględnienia wielu czynników wpływających na tok postępowania. Powyższe oznacza, że przewlekłość postępowania ocenia się w każdej sprawie w sposób indywidualny, z uwzględnieniem wymienionych okoliczności. W rozpoznawanej sprawie Sąd

Apelacyjny we Wrocławiu nie podjął jednak żadnej czynności zmierzającej do merytorycznego rozpoznania sprawy od 5 października 2023 r. r. do dnia złożenia skargi. Wbrew twierdzeniom uczestnika, nie wyznaczył terminu rozprawy, a jedynie w odpowiedzi na ponaglenie poinformował, że zostanie rozpoznana zgodnie z kolejnością. Już sam okres bezczynności sądu powiązany z brakiem jasnej perspektywy rozpoznania sprawy pozwala stwierdzić, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu w sprawie o sygn. I ACa 1991/23 doszło do przewlekłości postępowania.

Konsekwencją stwierdzenia, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu nastąpiła przewlekłość postępowania, jest obowiązek rozstrzygnięcia w przedmiocie żądania skarżącego o zasądzenie na jego rzecz kwoty 20 000 zł tytułem odpowiedniej sumy pieniężnej.

Orzekając o przyznaniu skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Krakowie sumy pieniężnej w wysokości 2000 zł, Sąd Najwyższy uwzględnił, iż zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, minimalna wysokość sumy pieniężnej jaką należy zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego wynosi 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość. Sąd Najwyższy wziął przy tym pod uwagę fakt, że akta sprawy wraz z apelacją skarżącego wpłynęły do Sądu Apelacyjnego 29 czerwca 2023 r. Jednocześnie ani skarżący nie przytoczył wystarczających argumentów, ani też Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do przyznania skarżącemu pełnej żądanej przez niego kwoty. Sąd Najwyższy w sprawie nie stwierdził żadnych szczególnych przesłanek za tym przemawiających.

Z tych też względów, skarga podlegała oddaleniu w pozostałym zakresie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania orzekł jak w pkt 1 i 2 sentencji postanowienia, oddalając skargę w pozostałym zakresie na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość w punkcie 3.

O kosztach postępowania skargowego w punkcie 4 postanowienia (wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 240 zł) orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na

przewlekłość postępowania oraz § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1935 ze zm.).

Janusz Niczyporuk Krzysztof Wiak Grzegorz Żmij

[r.g.]

[a.ł]